

1973 NOV 29

Népszava

028.1 A köv. kötet
háborúat
munkás olvasói

244

1973. november 29.

Folyóiratokban olvastuk

Olvadás - művelődés

Munkásokkal, pontosabban a művelődésükkel kapcsolatos az a két cikk amelyről röviden szólnunk most. Az egyik a

Könyvtáros

című folyóirat novemberi számában jelent meg, *Munkások a könyvtárban* címmel. Dobos Piroska, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár osztályvezetője írta. A fővárosi könyvtárhálózatának elmaradott állapotából, szűkséges fejlesztéséből indul ki, majd azzal folytatja, hogy éppen a várható javulás miatt „indokolt, hogy megvizsgáljuk a munkások és a könyvtár kapcsolatát, azt, hogy a szűkös viszonyok közepette milyen mértékben él a munkásság a könyvtárak adta lehetőségekkel...”.

Mint a cikkíró megállapítja, a fővárosi lakosságának 30,3 százaléka munkás, indokolt lenne tehát, ha a könyvtári olvasók között is legalább 30 százalékos arányban szerepelnének. „Ez azonban nincs így.” A továbbiakban a cikkíró azt vizsgálja, milyen feltételek vannak a munkásolvasók számának növelésére. Ismét megemlíti azt a tényt, hogy Budapesten a lakosság számához viszonyítva rendkívül kevés az általános közkönyvtár. Hangsúlyozza azonban, hogy ettől függetlenül, a jelenlegi állapotok közepette is „fő feladat: újra és újra megvizsgálni, hogyan fogadják a könyvtárak a munkásolvasókat, milyen segítséget nyújtanak nekik, s hogyan lehet nagyobb társadalmi összefogással emelni számukat.”

Egy kérdőíves vizsgálatot említ a cikkíró, amelyet a budapesti Karinthy Frigyes úti 6-os számú kerületi könyvtárban, illetve a Csepel Vasművek területre kölcsönző szakszervezeti könyvtárban folytattak. Nem sok em-

bert kérdeztek meg, de számos felvetődött gond általánosan is jellemző, ezért érdemes beszélni róla. Kiderült például, hogy a nyolc általánost nem végzett munkások szinte egyáltalán nem látogatják ezeket a könyvtárakat! (Az 5 százalékot sem éri el az arányuk.) A cikkíró helyesen állapítja meg: „Éppen ezért van jelentősége a találkozásnak a 8 általánost nem végzett munkások és e könyvtárak között, amikor már mint az esti iskola tanulói szervezeten, tanóra keretében jutnak el a könyvtárba.”

A felmérést tovább elemezve Dobos Piroska a könyvtárak számára azt az időszert következtetést vonja le, hogy „legfontosabb feladatnak a tájékozódóképesség növelését kell tartani”. Tudjon a munkás, az olvasó a könyvtárban tájékozódni, a katalógust használni, vegye igénybe a szolgáltatásokat, az olvasótermet. Azaz: tekintse a könyvtárat — az iskolából kikerülve — további művelődése, tájékozódása, önmaga kiteljesítése lehetőségének.

Folytatódnak a művelődésről folytatott gyári beszélgetések a

Kritika

című folyóirat novemberi számában. Ezúttal Angyalföldre, a Magyar Hájó- és Darugár Váci úti gyárába látogatott Tamás István, s öt emberrel beszélgetett. A szöveget kommentár nélkül közli a lap, nem is hiányoznak a megjegyzések, a megkérdezettek véleménye őszinte és egyértelmű. Néhány részlet a cikkből.

„Kevés az olyan ember, aki eljön a munkásokhoz. Mármin a művelődés irányítói közül. Néha odalöknek valami tesztlapot. Itt-ott aláhúzza, ahol éppen a ceruza

éri, visszalököm. Ha ez kell nekik” — mondja Patkai Sándor vasöntő.

„Egyébként: sok rosszat mondanak az ötvenes évekről. Alighanem joggal, bár én, ha tudnék, differenciáltabban szólnék ezekről az évekről. Akkor a munkásság színvonalába járó réteg volt. Ma nem az. Hogy csináltuk ezt? Pedig összehasonlíthatatlanul jobbak az életkörülmények” — vélekedik Finta József előrajzoló.

„Itt van a chilei helyzet. Hallatlan érdeklődés van most az országról. Ha az ismeretterjesztő programok hajlékonyabban volnának, most kiüldenének előadókat, beszéljék az országról, múltjáról, történelméről. S Nerudáról például, akiről magam is csak annyit tudok, hogy van egy *Elemi ódák* című verseskönyve, de sohasem olvastam, mert nem tudtam, miféle. Nos, most szólni erről — lenne hallgatóság! De hát a merev tervek és a programok nem tűrik” — teszi hozzá András László, a gyáregység pártbizottság agitprop titkára.

Sok mindenről szólnak még az angyalföldi munkások. Az elmondottakhoz kommentár valóban nem kell. Idézni természetesen csak néhány mondatnyit tudunk, érdemes az egész cikket elolvasni. Megjegyzésünk magához a cikkhez, pontosabban a folytatásához kapcsolódik. Szívesen olvassánk rövid idő múlva, hogyan szívelték meg az elmondottakat a gyárban, és az ismeretterjesztő szervezetekben, mit valósítottak meg a javaslatokból.

Míndkét írás — a most közölt beszélgetés és az esetlegesen ezt követő gyakorlati tettek ismeretése — példaként szolgálhat más gyáraknak, s jó hatással lehet azok kulturális életére is.

Mátyás István